

حداقل ۱۱٪ جمعیت ایران افراد معلول هستند اما جامعه نتوانسته شرایطی را فراهم کند که این افراد به راحتی هر جا که بخواهند، در خیابان و پارک و مدرسه، حضور داشته باشند. برای مثال کسی که از صندلی چرخدار استفاده می‌کند، با این همه پله نمی‌تواند به مدرسه‌ی شما بیاید.

شاید در بین اطرافیان بعضی از شما فرد معلولی وجود داشته باشد، اما اگر این طور نباشد ممکن است بعضی چیزها را ندانید و ناخواسته رفتاری کنید که آن شخص را آزار دهد. اگر می‌خواهید از بعضی اشتباه‌های رایج در برخورد با افراد معلول جلوگیری کنید، موارد زیر را بخوانید.

۱. سوال‌های شخصی نپرسید؛ مثلاً «از بچگی این طور بودید؟» یا «در خانواده راحت هستید؟»
۲. هرگز با دیدن فردی معلول، زیر لب خدا را شکر نکنید یا برای او آرزوی شفا نکنید.
۳. برای اشاره به فرد از «این» یا «آن» استفاده نکنید یا با ذکر معلولیت آدرس ندهید. مثلاً نگویید «اونی که نابیناست».
۴. اگر فرد معلولی برای انجام کاری از شما درخواست کمک کرد، خود را به ندیدن و نشنیدن نزنید. اگر به هر دلیل نمی‌توانید کمکی کنید، همین را به او بگویید.

الف) با گروهتان به هر مورد فکر کنید و تصور کنید اگر جای شخصی معلول بودید و کسی با شما این طور رفتار می‌کرد، احتمالاً چه حسی داشتید. در هر مورد این حس را بنویسید. سعی کنید دقیق بنویسید.

..... ۱.

.....

..... ۲.

.....

..... ۳.

.....

..... ۴.

.....

ب) آیا موردی هست که به نظرتان در اینجا نیامده اما لازم است به بقیه بگویید تا حواسشان به آن باشد؟ اگر چنین موردی می‌شناسید، آن را بنویسید.

بعضی‌ها شک دارند که به یک شخص معلول پیشنهاد کمک بدهند و می‌ترسند با این کار به او توهین کنند. اگر پیشنهاد کمک می‌دهید چون فکر می‌کنید آن شخص نمی‌تواند خودش هیچ کدام از کارهایش را انجام بدهد، پیشنهادتان می‌تواند توهین‌آمیز باشد. اگر مثل وقتی که دوستان به مشکلی خورده و نه از روی ترحم پیشنهاد کمک بدهید، احتمال کمتری هست که باعث ناراحتی شوید.

لازم نیست هر وقت فرد معلولی دیدید پیشنهاد کمک بدهید؛ تنها وقتی این کار را بکنید که به نظرتان می‌رسد آن فرد با مشکلی مواجه شده و نیاز به کمک دارد. هر کس که معلولیتی داشته باشد لزوماً به کمک احتیاج ندارد. بیشتر افراد معلول به معلولیت خود خو گرفته‌اند و مثل افراد دیگر می‌دانند چطور خیلی از کارهایشان را خودشان انجام بدهند. پیشنهاد شما برای کمک ممکن است پذیرفته یا رد شود. یا ممکن است آن فرد کمک دیگری از شما بخواهد، چیزی که شما پیشنهاد نداده‌اید. با دقت گوش بدهید تا متوجه شوید دقیقاً چه کار باید بکنید.

هیچ وقت قبل از این که برسید کسی کمک می‌خواهد یا نه، به او کمک نکنید. مثلاً صندلی چرخدار کسی را نگیرید و ناگهان روی سطح شیب‌دار بالا ببرید؛ در عوض اگر احساس کردید شخص جلوی سطح شیب‌دار با مشکل مواجه شده، می‌توانید از این جمله‌ها برای پیشنهاد کمک استفاده کنید:

- آیا می‌خواهید صندلی‌تان را هل بدهم؟
- آیا کمکی از دست من برمی‌آید؟
- آیا نیاز به کمک دارید؟

ج) بعد از گفتگوی کلاسی، یک چیز را که در متن بالا توجهتان را جلب کرد، بنویسید.
